

دریچه

انجمن کارگردان‌های آمریکا در گسترش تنوع موفق عمل نکرده است

همدلی | طبق گزارش جدید انجمن کارگردانان آمریکا، در طول پنج سال گذشته، با کاهش شدید تعداد کل فیلم‌ها، تنوع در میان کارگردانان سینما بهبود چندانی نداشته است.

به نقل از ورایتی، گزارش انجمن کارگردان‌های آمریکا (DGA) نشان می‌دهد که زنان ۱۶ درصد از فیلم‌های منتشر شده را از سال ۲۰۱۸ کارگردانی کرده‌اند و سهم کارگردان‌های غیرسفیدپوست هم ۱۷ درصد بوده است. تعداد کل پخش سینمایی تحت پوشش DGA از ۲۹۲ میلیارد ۲۰۱۸ در سال ۱۶۲ تا سال ۲۰۲۲ کاهش پیدا کرده است، که به گفته انجمن عامل مهمی در پایین ماندن تنوع در فرصت‌های استخدای بوده است.

در بخش تلویزیونی اما تنوع بسیار بیشتری در کارگردانی چهره کرده و در دهه گذشته به صورت مداوم افزایش تغییر در استفاده‌ها مشهود بوده است. برمبنای این گزارش در سال ۲۰۲۲، میزان کارگردانی کارگردان‌های زن به ۳۸ درصد رسیده کرد. درصد تولیدات هم توسط افراد رنگین‌پوست کارگردانی شده‌است.

لزلئی لینکا کلاتر، رئیس انجمن کارگردان‌ها گفت: گرچه پیشرفت قابل توجهی در به کار گرفتن کارگردان‌های زن و غیرسفیدپوست در بخش تولیدات اپیزودیک تلویزیونی حاصل شده اما در بخش فیلم‌های بلند رشدی ناچیز با بدون رشد در پنج سال گذشته وجود داشته است.

در گزارش قبلی ۸ درصد از فیلم‌های پخش شده در بازه ۱۷–۲۰۱۳ توسط کارگردان‌های زن فیلمبرداری و ۱۳ درصد توسط کارگردانان رنگین پوست فیلمبرداری شده بودند.

برمبنای این گزارش به کار گرفتن هر دو گروه در طول یک دهه با نوسانات قابل توجهی در هر سال روبرو شده، اما به طور کلی، این اعداد به طور مداوم پایین باقی مانده است. چیزی که مشاهده نمی‌شود یک روند صعودی ثابت است که نشان دهنده روند رشد پایدار است.

این گزارش نشان داد که در بخش اولین کارگردان‌ها میزان کارگردان‌های زن افزایش یافته به ۲۷ درصد رسیده است. رنگین‌پوستان هم ۲۰ درصد کارها را در اولین تجربه خود کارگردانی کرده‌اند.

با کارگردانی سامان لطفیان «سیاه سنگ» به جشنواره «کلرمون فران» فرانسه می‌رود

همدلی | فیلم کوتاه «سیاه سنگ» نخستین ساخته سامان لطفیان در بخش مسابقه جشنواره «کلرمون فران» فرانسه به رقابت می‌پردازد.

به نقل از مشاور رسانه‌ای پروژه، فیلم کوتاه «سیاه سنگ» به کارگردانی سامان لطفیان و تهیه‌کنندگی سید مازیار هاشمی در نخستین حضور بین‌المللی خود در جشنواره معتبر «کلرمون فران» فرانسه به نمایش درمی‌آید.

جشنواره «کلرمون فران» فرانسه معتبرترین فستیوال فیلم کوتاه جهان است، این رویداد که سالانه در شهری به همین نام در کشور فرانسه برگزار می‌شود، پس از جشنواره بین‌المللی شناخته شده «کن»، بزرگ‌ترین رویداد سینمایی فرانسه است و امسال پذیرای فیلم کوتاه «سیاه سنگ» از سینمای ایران است.امسال نخستین تجربه فیلمسازی سامان لطفیان، از میان ۹۵۰۰ متقاضی در این حضور در بخش مسابقه این جشنواره انتخاب شده است.سجاد افشاریان، نصرالله رادش، مهدی میامی، مامنیر بیطارى گروه بازیگران «سیاه سنگ» را تشکیل می‌دهند. سایر عوامل فیلم عبارتند از: نویسنده: سامان لطفیان و مهدی تراب بیگی، تدوین: مسعود باقری، علیزاده، طراح صحنه و لباس: حجت اشتری، مدیر صدابرداری: سعید زند، مدیرتولید: میلاد مولازاده، موسیقی: مجتبی حسخیز، طراحى و ترکیب صدا: زهره یهودی، طراح گریم: مسعود باقری، دستیار اول کارگردان: مهدی گنجی، برنامه‌ریز: مجید حقیقت، منشی صحنه: محسن بهاری، دستیار اول فیلمبردار: هومن خلیلی، جلوه‌های ویژه: امین پهلوآنزاده، طراحی پوستر: علی جمشیدی، عکس: مجید طالبی، بخش بین‌الملل: محمد فراهانی، ساخت تیزر: حمید نجفی‌راد.

ناصر طهماسب؛ یکی از بزرگان نسل طلایی دوبله در گذشت

غروب صدا در سکوت

همدلی | ستاره قاسمی: صدای خاص او را همگان به یاد دارند؛ صدایی که حتی غریبه‌ها با اولین کلمه می‌شناختند. جنس و لحن منحصر به فرد، آوای او را میان بزرگان نسل طلایی دوبله، متمایز کرد. از صحت روی شخصیت‌های «سروان کسلر» در سریال «ارتش سری» و «یوگی خرسه» تا ایفای نقشش راوی در فیلم خاطره‌انگیز «سن‌پترزبورگ» ساخته بهروز افخمی، تنها بخشی از آثاری هستند که با صدای ناصر طهماسب ماندگار شده‌اند. گویندگی به‌جای جک نیکلسون در «دیوانه از قفس پرید»، ریچارد درفوس در «دختر خداحافظی»، داستین هافمن در «پاپیون»، لزلئی هواردر در «بربادرفته»، جانی سسکار در «محمد رسول‌الله» و جهانگیر فروهر در «سوته‌دان» ساخته علی حاتمی در سال ۱۳۵۶، نمونه‌هایی از آثار ماندگار او در دوبله است. همچنین به‌یادماندنی‌ترین نقش‌هایی که او گویندگی آن‌ها را در مجموعه‌های تلویزیونی به عهده داشته است عبارت هستند از جانانان گرت در «در برابر باد»، فرمانده کسلر در «ارتش سری»، آقاجان سا بازی نصرت کریمی در «دایی‌جان ناپلئون» اثر ناصر تقوایی، ابوالفتح با بازی علی نصیریان در «هزارستان» اثر علی حاتمی و یوگی در کارتون «یوگی و دوستان».

ناصر طهماسب، صدای ماندگار کشورمان روز جمعه (اول دی ماه) بر اثر سکته مغزی در سن ۸۴سالگی درگذشت و پیکرش در سکوت خبری به خاک سپرده شد. فرزند این صدای ماندگار دلیل این اتفاق را احترام به خواسته پدر عنوان کرد. کیومرث طهماسب، پسر این هنرمند در گفت‌وگویی با ایسنا ضمن تایید خبر درگذشت ناصر طهماسب و خاکسپاری او در سکوت خبری، گفت: «دو هفته قبل متأسفانه پدر دچار سکته مغزی شدند و طی این مدت در بیمارستان بستری بودند. چندین بیمارستان هم فقط به امید بهبودی ایشان عوض کردیم که متأسفانه روز اول دی ماه به علت کاهش سطح هوشیاری ایشان از دنیارفتند».

او همچنین اعلام کرد: «هراس خاکسپاری ایشان شنبه دوم دی ماه در بهشت زهرا (س) در قطعه خلوادگی انجام شد».

پسر ناصر طهماسب درباره اینکه چرا خبر درگذشت این هنرمند رسانه‌های نشد؟ توضیح داد: «همان‌طور که پدر را می‌شناسید همیشه برای خدوشان حريم خصوصی قائل بودند و از حاشیه و رسانه‌ای شدن و گفت‌وگو به دور بودند؛ به همین خاطر ما به خواسته ایشان حرمت گذاشتیم و اول به خاطر خودش و بعد خودمان صبر کردیم تا مراسم خاکسپاری انجام شود تا اینکه خودم خبر فوت ایشان را اعلام کردم».

ناصر طهماسب سال ۱۳۱۸ در جهرم متولد شد و فعالیت در دوبله را به صورت حرفه‌ای از سال ۱۳۴۰ آغاز کرد. او برادر ایرج طهماسب است. مهارت در ارائه تپ‌های جدی و کمدی و لهجه‌های مختلف از ویژگی‌های او بود. صدای طهماسب یادآور نقش‌آفرینی بازیگرانی مانند هارولد لوید، جک نیکلسون، جیمز استورات، کری گرانث، همفبری بوگارت، هنری فوندا، استیو مک‌کوئین، گری کوپر، جین هکمن، آنتونی پرکینز، پیتز سلز، دیوید جاسن، کوین اسپسی، ایان ریچاردسون و … بود. او افزون بر گویندگی نقش‌های اول، در فیلم‌های سینمایی و مجموعه‌های تلویزیونی زیادی به عنوان مدیر دوبلاژ و سرپرست گویندگان فعالیت داشت.

رئیس سازمان سینمایی هم پیام داد

رئیس سازمان سینمایی در پیامی درگذشت «ناصر طهماسب» را تسلیت گفت. به نقل از اداره کل روابط عمومی سازمان سینمایی، در متن پیام محمد خزاعی آمده است:

«الله و انا الیه راجعون. خبر درگذشت دوبلور پیشکسوت و هنرمند نام آشنا ناصر طهماسب جامعه هنری کشور را در سوگ نشاندد. این هنرمند با آوای گرم و پر حرارت و هنر بی‌بدیل خود در آثار ماندگار سینمایی خاطرات ارزشمندی برای چند نسل از مردم ایران رقم زد و برای همیشه در دل‌ها و یادها زنده خواهد ماند.

صدای گسرم و گیبری او در فیلم محبوب محمد رسول‌الله(ص) در نقش بلال حبشی و گویندگی در آثاری شمار سینمایی و تلویزیونی از جمله سریال‌های هزارستان و مدار صفر درجه از یاد و خاطر مردم ایران نخواهد رفت. مرحوم ناصر طهماسب در یادها ماندگار است و ققدانش ضایعه‌ای بزرگ برای هنر دوبله سینما.

صدای خاطره‌انگیز و مثال‌زدنی او از ویژگی‌های پسر ناصر طهماسب دربارۀ اینکه چرا خبر

فرهنگ وهنر

نشدنی را به خانواده محترم طهماسب و سینمای ایران تسلیتی می‌گویم. یادش در قلب ما زنده است. محمد حمیدی مقدم.»

پیام حمیدرضا جعفریان برای خاموشی صدای ماندگار

در پی درگذشت محمد حمیدی مقدم برای ناصر طهماسب محمد حمیدی مقدم دبیر هفدهمین جشنواره بین‌المللی فیلم «سینماحقیقت» با تأکید بر جایگاه هنری زنده‌یاد ناصر طهماسب، او را هنرمندی خاطره‌ساز و فراموش نشدنی دانست.

«درگذشت استاد ناصر طهماسب در ایامی که شمیم حقیقت در هوای سینمای ایران پیچیده و سینمای مستند به جشن نشسته بود، خیلی زود کلام ما را به تلخی کشاند.

صلابت صدای او سهم ویژه‌ای از خاطرات چند نسل از آثار ماندگار سینمای جهان در سال‌های سینمای ایران و جهان با آن جان گرفته‌اند، در تالار وحدت طنین بایندازد. افسوس که سهم ما از او، قدرت صدا و تسلطش روی متن و مهارتش در اجرا، بیش از این نبود.استاد طهماسب، از نسل طلایی دوبله ایران بود و در یک دهه اخیر با سینمای مستند عجین و همراه شد. بسیاری از مستندهای سسال‌های اخیر به روایت او مزین شده‌اند. نامش اعتبار بود و تجربه‌اش به هر اثری وزن و وقار می‌داد. ده سال از جشنواره سینماحقیقت صدای جادویی‌ش را روی تیزر اصلی جشنواره شنیدیم و این همراهی تا امسال ادامه داشت. آخرین یادگار او، خواندن تیزر هفدهمین جشنواره بود که با فروتنی پذیرفت. درگذشت این هنرمند خاطره‌ساز و فراموش

هنر از دانشکده هنر و معماری تهران دارد. او منتخب سیزدهمین بینال عکس ایران (۱۹۹۳) است و تألیف کتابی پژوهشی در باره عکاسی جنگ در کارنامه‌اش دیده می‌شود. او در کنار شرکت در نمایشگاه‌های گروهی، کیوریتور چند نمایشگاه گروهی عکس نیز بوده است. علاقمندان برای تماشای نمایشگاه است و چیدمان «برای زنی که نمی‌شناسم» می‌توانند از روز جمعه ۸ تا ۲۰ دی به گالری شیدایی به نشانی میدان هفتم تیر، میان بهار شیراز، روبه روی موزه عسکخانه شهر، پلاک ۱۴۹، واحد ۱ مراجعه کنند. کاربه شنبه‌ها تعطیل و در بقیه روزها از ساعت ۱۵ تا ۱۹:۳۰ پذیرای دوستداران هنر است.

فیلم‌ها و سریال‌ها کمک‌کنند و این مهم نیازمند گفت‌وگوی همه جانبه‌است.

مرحومی با بیان اینکه مردم قدردان هنرمندان ارزشمند خود هستند، گفت: «آنچه اشاره شد نافی زحمت اهالی سینما و هنر نیست و این قشر، حافظان فرهنگ و هنر این سرزمین هستند. هنر و سینما به جامعه وصل است. پژوهش سینما با توجه به مناسبات و قابلیت‌های تصویر خیلی در حوزه دانشگاهی شناخته شده نیست و روش‌های تحقیق نیز آن را به رسمیت نمی‌شناسد. البته در سال‌های اخیر اتفاقات خوبی در دانشگاه‌ها رخ داده اما کافی نیست»؛ او یادآور شد: «فضای دانشگاهی ما مبتنی بر متن است و مبتنی بر مشاهده نیست. روش‌های ما قدیمی است و ما همچنان از این روش‌ها استفاده می‌کنیم. باید گفت‌وگو کنیم، نیازها را مطرح و کاستی‌ها را مشخص کنیم».

ششمین دوره جایزه پژوهش سال سینمای ایران به دبیری قادر آشنا در حال برگزاری است.

رویداد

شنونده رنگین کمان صداها باشید
انتشار ۲ آلبوم از موسیقی مازندران

همدلی | ۲ آلبوم موسیقی مشتمل بر اجرای موسیقی برخی از مناطق استان مازندران با تنظیم، آهنگسازی و خوانندگی تعدادی از هنرمندان فعال این حوزه فرهنگی از کشورمان پیش روی مخاطبان قرار گرفت.

۲ آلبوم «نارتسی» و «روحین» عنوان آثار جدید موسیقایی در بخش تولیدات مرتبط با موسیقی نواحی کشورمان هستند که در قالب اجرای موسیقی بخش‌هایی از مناطق مختلف استان مازندران در اختیار علاقه‌مندان موسیقی اقوام ایرانی قرار گرفته است.

«نارتسی» عنوان یکی از این آلبوم‌های جدید است که با تنظیم و موسیقی پرویز عبدالهی و خوانندگی محمدابراهیم عالی، سیدپرویز سباهدشتی، حسین زمانی، میثم یاری، ولی عبدالهی و اسماعیل عبدی منتشر شده است.

در توضیحات تکمیلی این آلبوم آمده است: آواهای بومی هر سرزمین آغشته به غم و شادی آن سرزمین است. آلبوم موسیقی «نارتسی» رنگین کمای از صداهاست که کوشش شده تا با تنظیم نو و دوری از حاشیه پردازی در تصنیف‌ها، مخاطبان بیشتری را جذب کند.

یکی از اهداف تولید این آلبوم بازسازی آثار فولکلور و روایت گران شاخص موسیقی مازندران و معرفی ساز «کش دمبک» که یکی از سازهای کوبه‌ای مازندران بوده است، نیاز به یادآوری است که پیش‌نوازی، برگرفته از قطعات ویژه سرنا است که با کمی تغییر، حذف میزان‌های اضافی، اجرای پیوسته و سربض قطعه‌ها و بدون مترنوم، تنظیم و انجام شد.

«پیش‌نوازی»، «سرسرک وارش» با شعر شعبان نادری رجه و اسدالله عمادی، «کتولی» بسا روایت نورمحمد طالبی، خوانندگی میثم یاری، «طیبه‌جان» با خوانندگی اسماعیل عبدی، «چکل» اسماعیل عبدی، «کتولی» با شعر شعبان نادری رجه، «روجا» با شعر شعبان نادری رجه و خوانندگی پرویز سباهدشتی، «فاطمه غریب» با روایت زبیده محمدی، شعر شعبان نادری رجه و خوانندگی ولی عبدالهی، «گلی جان – کتولی» با شعر شعبان نادری و اسدالله عمادی و خوانندگی محمدابراهیم عالی و روایت ماری محمدی، «نارتسی – آواز شوشتری» با خوانندگی پرویز سباهدشتی و شعر مبین‌اکبر نژاد، «ته بلازه» با خوانندگی محمدابراهیم عالی قطعاتی هستند که در این آلبوم گنجانده شده‌اند.

سامان نوروزیان نوازنده کمانچه و کمانچه‌آلتو، یحیی قدیری نوازنده لله‌وا، نبی ذبیحی نوازنده تمبک، ضرب محلی و کش دمبک، سعیدی صادقی نوازنده لله‌وا، جمشید نیکوزاد نوازنده دست دایره و دهل، فرزاد محمدنژاد نوازنده تار و عود، حمیدرضا زمانی نوازنده دو تار، پرویز عبداللهی نوازنده سرنا، هوراسا و آبد درخشان هم خوانندگان قرار گرفته است. «لاره لاره» با شعر سیغلی درخشان، «وارش» با شعر رشید بابازاده، «کتولی» با شعر شعبان نادری رجه، «برادر شهید» با شعر غلامرضا کبیری، «زین سوار» با شعر رشید بابازاده، «طیبه‌جان» با شعر شعبان نادری رجه، «لیلی جان ضربی»، «چما»، «جان یار» با شعر سیغلی درخشان، «فونشه» با شعر شعبان نادری و «نوروزخوانی» با شعر رضا رحمانی قطعاتی هستند که در این آلبوم منتشر شده‌اند.

جمشید نیکوزاد نوازنده ضرب، تقاره و دهل، کریم کمالی‌فرد نوازنده کمانچه، سعید زارع نوازنده دوتار، علیرضا زمانی نوازنده عود، پرویز عبداللهی نوازنده سرنا، یحیی قدیری نوازنده لله‌وا نیز گروه نوازندگان این آلبوم را تشکیل می‌دهند.

با حضور وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی «دانشنامه هنر عاشیقلار» در فرهنگسرای بهمین رونمایی می‌شود

همدلی| مراسم رونمایی از پروژه «دانشنامه هنر عاشیقلار» به کوشش علی پولاد، روز پنجشنبه هفتم دی در حضور وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی در فرهنگسرای بهمین تهران برگزار می‌شود.

به‌نقل از روابط‌عمومی برنامه، مراسم رونمایی از «دانشنامه هنر عاشیقلار» که به کوشش علی پولاد، نویسنده و پژوهشگر فرهنگ و هنر نگاشته شده است، روز پنجشنبه ۷ دی با حضور محمدمهدی اسماعیلی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی و جمعی از هنرمندان و اهالی موسیقی از ساعت ۱۷ در مرکز همایش‌های بین‌المللی شهید آوینی فرهنگسرای بهمین برگزار می‌شود.

علی پولاد متولد ۱۳۳۳ تبریز کارشناس ارشد رشته مهندسی کشاورزی از ترکیه است و انتشار رباعیات خیام به زبان‌های فارسی، انگلیسی، روسی و ترکی و کتب متعدد دیگر را در کارنامه کاری خود دارد. انتشار برگزیده‌ای از سخنان امام علی (ع) باعث شد تا دانشگاه آذربایجان به او دکتری افتخاری اهدا کند.

در مراسم رونمایی از «دانشنامه هنر عاشیقلار» که علی شکیبا مدیریت اجرایی آن را برعهده دارد، از تعدادی از عاشیق‌های پیشکسوت ایرانی نیز قدردانی خواهد شد. حضور در این برنامه برای عموم علاقه‌مندان آزاد و رایگان است. ضمن اینکه به افراد حاضر در برنامه ۶۰۰ نسخه دانشنامه شش جلدی هنر عاشیقلار اهدا می‌شود.